

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I KRALJEVINE DANSKE O PODSTICANJU I UZAJAMNOJ ZAŠTITI ULAGANJA

("Sl. glasnik RS - Međunarodni ugovori", br. 105/2009)

ČLAN 1

Potvrđuje se Sporazum između Republike Srbije i Kraljevine Danske o podsticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja, sačinjen 15. maja 2009. godine u Kopenhagenu, u originalu na srpskom, danskom i engleskom jeziku.

ČLAN 2

Tekst Sporazuma između Republike Srbije i Kraljevine Danske o podsticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I KRALJEVINE DANSKE O PODSTICANJU I UZAJAMNOJ ZAŠTITI ULAGANJA

Preambula

Republika Srbija i Kraljevina Danska (u daljem tekstu: Strane ugovornice),

U nameri da stvore povoljne uslove za ulaganja u dve države i da intenziviraju saradnju između privrednih društava dve zemlje sa posebnim osvrtom na podsticanje efikasnog korišćenja prirodnih resursa,

Uverene da će pravičan i ravnopravan tretman ulaganja na recipročnoj osnovi služiti u tom cilju, Sporazumele su se o sledećem:

Član 1

Definicije

U smislu ovog sporazuma,

1. Izraz "ulaganje" označava svaku vrstu sredstava koju ulagač jedne Strane ugovornice ulaže na teritoriji druge Strane ugovornice, u skladu sa njenim zakonima i propisima i obuhvata posebno, mada ne i isključivo sledeće oblike imovine:

(a) opipljivu i neopipljivu, pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i druga prava, kao što su zakup, hipoteka, zaloga, jemstvo, plodouživanje, garancije i druga slična svojinska prava;

(b) udele, akcije, obveznice, kao i druge oblike učešća u kompaniji, obveznice i potraživanja;

(v) reinvestirane prihode, novčana i činidbena potraživanja u skladu sa ugovorom koja imaju ekonomsku vrednost;

(g) prava industrijske i intelektualne svojine, uključujući autorska prava, patente, trgovinsko ime, tehnologiju, trgovačke znake, *goodwill*, *know how* i druga slična prava;

(d) koncesije i druga prava stečene u skladu sa zakonima ili po ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, vađenje i korišćenje prirodnih bogatstava.

2. Promena oblika u kome su sredstva uložena neće uticati na njihov karakter kao ulaganja.

3. Izraz "prihodi" označava novčane iznose koje donosi ulaganje i obuhvata, posebno, ali ne i isključivo, profit, kamatu, kapitalnu dobit, dividende, naknade ili takse.

4. Izraz "ulagač" označava:

(a) fizičko lice koje je građanin ili državljanin ili ima prebivalište na teritoriji jedne od Strana ugovornica u skladu sa njenim zakonima.

(b) bilo koje pravno lice osnovano ili priznato zakonom te Strane ugovornice kao pravno lice, kao što su privredna društva, firme, udruženja, razvojne finansijske institucije, fondacije ili slična pravna lica bez obzira da li su osnovana sa ograničenom odgovornošću ili ne, i bez obzira da li su njihove aktivnosti zasnovane na profitu.

5. Izraz "teritorija" označava:

(a) U odnosu na Republiku Srbiju: Teritoriju nad kojom Republika Srbija ostvaruje suverena prava i jurisdikciju u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim pravom.

(b) U odnosu na Kraljevinu Dansku: Teritoriju opasanu kopnenim granicama, kao i more, morsko dno i podzemlje izvan teritorijalnih voda nad kojima Kraljevina Danska ostvaruje, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim pravom, suverena prava ili jurisdikciju.

Član 2

Podsticanje i zaštita ulaganja

1. Svaka Strana ugovornica će odobravati ulaganja ulagača druge Strane ugovornice na svojoj teritoriji u skladu sa sopstvenim zakonodavstvom i administrativnom praksom i podsticati takva ulaganja, uključujući i odobravanje olakšica za otvaranje predstavništava.

2. Ulaganja ulagača svake Strane ugovornice će, u svako vreme, na teritoriji druge Strane ugovornice, uživati pravičan i ravnopravan tretman i punu zaštitu i bezbednost. Nijedna od Strana ugovornica neće, na svojoj teritoriji, nerazumnim ili diskriminatornim merama ometati ulagača druge Strane ugovornice u upravljanju, održavanju, korišćenju, uživanju ili raspolaganju njegovim ulaganjima.

3. Svaka Strana ugovornica će pažljivo razmotriti bilo koju obavezu koja može nastati u odnosu na ulaganja ulagača druge Strane ugovornice.

Član 3

Tretman ulaganja

1. Svaka Strana ugovornica će na svojoj teritoriji obezbediti ulaganjima ulagača druge Strane ugovornice tretman koji ni u kom slučaju neće biti nepovoljniji od tretmana koji se obezbeđuje ulaganjima sopstvenih ulagača ili ulaganjima ulagača trećih država, zavisno od toga koji je, sa aspekta ulagača, povoljniji.
2. Svaka Strana ugovornica će garantovati, na svojoj teritoriji, ulagačima druge Strane ugovornice, u pogledu upravljanja, održavanja, korišćenja, uživanja ili raspolaganja njihovim ulaganjem, pravičan i ravnopravan tretman koji ni u kom slučaju neće biti manje povoljan od onog koji dodeljuje sopstvenim ulagačima ili ulagačima iz ma koje treće zemlje, zavisno od toga šta je, sa aspekta ulagača, povoljnije.

Član 4

Izuzeci

Odredbe ovog sporazuma koje se odnose na obezbeđenje tretmana koji nije ništa manje povoljan od onog koji svaka strana ugovornica obezbeđuje sopstvenim ulagačima ili ulagačima bilo koje treće zemlje, neće se tumačiti kao obaveza Strane ugovornice da ulagačima druge Strane ugovornice na svojoj teritoriji daje bilo kakvu prednost u tretmanu, preferencijale ili privilegije koje proizilaze iz:

- (a) sadašnjeg ili budućeg članstva u ma kojoj regionalnoj ekonomskoj integracionoj organizaciji ili carinskoj uniji, čiji je Strana ugovornica član ili to može postati, ili
- (b) bilo kakvog međunarodnog sporazuma ili aranžmana koji se u celosti ili delimično odnosi na oporezivanje ili bilo kog domaćeg zakona koji se u celini ili delimično odnosi na oporezivanje.

Član 5

Eksproprijacija i naknada

1. Ulaganja ulagača bilo koje Strane ugovornice neće biti nacionalizovana, eksproprijsana, niti podvrgnuta merama po dejstvu jednakim nacionalizaciji ili eksproprijaciji (u daljem tekstu: "eksproprijacija") na teritoriji druge Strane ugovornice, osim kada je eksproprijacija izvršena u javnom interesu, na nediskriminatornoj osnovi, sprovedena uz obaveznu primenu zakona, i uz promptnu, adekvatnu i efektivnu naknadu.
2. Ovakva naknada će odgovarati pravičnoj tržišnoj vrednosti ekspropriisanog ulaganja neposredno pre izvršene eksproprijacije ili pre nego što je eksproprijacija postala opšte poznata činjenica, koja je utvrđena na način da izrazi vrednost ulaganja (u daljem tekstu: "dan vrednovanja").
3. Ta pravična tržišna vrednost će biti obračunata u slobodnoj konvertibilnoj valuti na osnovu tržišnog kursa za tu valutu koji je postojao na dan vrednovanja. Naknada će biti hitno isplaćena i

uključivaće kamatu po komercijalnoj stopi utvrđenoj na tržišnoj osnovi od dana eksproprijacije do dana plaćanja i biće slobodno transferabilna.

4. Oštećeni ulagač će imati pravo, u skladu sa zakonima Strane ugovornice koja vrši eksproprijaciju, na hitno razmatranje njegovog predmeta od strane sudskog ili drugog nezavisnog organa te Strane ugovornice, u vezi sa vrednovanjem njegovog ulaganja kao i sa plaćanjem naknade, u skladu sa principima navedenim u stavu 1. ovog člana.

5. Kada Strana ugovornica ekspropriše sredstva kompanije ili privrednog društva na svojoj teritoriji, koje je osnovano ili konstituisano u skladu sa njenim zakonima, i u kome ulagači druge strane ugovornice imaju ulaganje, odredbe ovog člana će se primenjivati u smislu obezbeđenja hitne, adekvatne i efektivne naknade za one ulagače koji pretrpe bilo kakvu povredu ili umanjenje tržišne vrednosti tog svog ulaganja zbog eksproprijacije.

Član 6

Naknada gubitaka

1. Ulagačima jedne Strane ugovornice čija ulaganja na teritoriji druge Strane ugovornice pretrpe štetu usled rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, vanrednog stanja, pobune, ustanka ili nemira, druga Strana ugovornica će obezbediti, u pogledu naknade, obeštećenja, povraćaja ili drugog načina naknade štete, tretman koji je jednako povoljan kao tretman koji ta Strana ugovornica daje sopstvenim ulagačima ili ulagačima bilo koje treće države, u zavisnosti od toga koji je od njih, sa aspekta ulagača, povoljniji.

2. Bez uticaja na odredbe stava 1. ovog člana, ulagačima jedne Strane ugovornice koji, u bilo kojoj od situacija navedenih u tom stavu, pretrpe štetu na teritoriji druge Strane ugovornice, koja je posledica:

(a) zaplene imovine koja im pripada, od strane organa snage ili vlasti druge Strane ugovornice, ili

(b) uništavanja njihove imovine od strane organa snage ili vlasti druge Strane ugovornice koje nije bilo neophodno usled nastale situacije,

obezbediće se povraćaj i naknada štete koja će u svakom slučaju biti bez odlaganja, pravična i efikasna i koja će biti slobodno transferabilna.

Član 7

Transfer kapitala i prihoda

1. Svaka Strana ugovornica će garantovati ulagačima druge Strane ugovornice, nakon plaćanja svih finansijskih obaveza ulagača te druge Strane ugovornice, slobodan transfer plaćanja koja se odnose na njihova ulaganja, uključujući posebno, mada ne i isključivo:

(a) osnovni kapital i bilo kakav dodatni kapital za održavanje ili razvoj ulaganja;

- (b) uloženi kapital ili onaj preostao od prodaje ili likvidacije ulaganja u celosti ili nekog njegovog dela;
  - (v) kamatu, deonice, profit i druge ostvarene prihode;
  - (g) plaćanja koja se vrše za otplatu kredita za ulaganje, kao i duga po osnovu kamate;
  - (d) plaćanja koja proističu iz prava navedenih u članu 1. stav 1. tačka d) ovog sporazuma;
  - (đ) nepotrošenih zarada i drugih prihoda zaposlenih angažovanih iz inostranstva u vezi sa ulaganjem;
  - (e) naknada, povraćaja, obeštećenja i drugih troškova utvrđenih u skladu sa čl. 5. i 6. ovog Sporazuma;
  - (ž) plaćanja koja proističu iz rešavanja sporova u skladu sa čl. 9. i 10. ovog Sporazuma.
2. Transferi plaćanja iz stava 1. ovog člana izvršiće se bez odlaganja, u slobodnoj konvertibilnoj valuti.
  3. Transferi će biti izvršeni po tržišnoj stopi obračuna na dan transfera u odnosu na transakciju u valutu u koju se transfer vrši. U slučaju nepostojanja deviznog tržišta, koristiće se kurs koji je najpribližniji obračunskom kursu koji se primenjuje u zemlji za investicije.
  4. Prava pomenuta u ovom članu primenjivaće se bez uticaja na mere koje usvoji Evropska zajednica u skladu sa članom 57.(2), 59. i 60. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice.

Član 8

Prenos prava (Subrogacija)

- (1) Ako jedna Strana ugovornica ili njena ovlašćena agencija izvrši plaćanje sopstvenom ulagaču na osnovu garancije koju je dala za ulaganje na teritoriji druge Strane ugovornice, druga Strana ugovornica će priznati:
  - (a) prenos na prvu Stranu ugovornicu ili na njenu ovlašćenu agenciju, na osnovu zakona ili shodno pravnom poslu, svih prava i potraživanja ulagača, i
  - (b) da je prva Strana ugovornica ili njena ovlašćena agencija, na osnovu subrogacije, ovlašćena da ostvaruje prava ili realizuje potraživanja tog ulagača.
2. Prava i potraživanja koja su na ovaj način preneti subrogacijom ne mogu premašiti prvobitna prava i potraživanja ulagača.
3. Subrogacija prava i obaveza obeštećenog ulagača primenjivaće se i na transfer plaćanja izvršenih u skladu sa članom 7. ovog sporazuma.

Član 9

Rešavanje sporova između Strane ugovornice i ulagača druge Strane ugovornice

1. Bilo koji spor u vezi sa ulaganjem između ulagača jedne Strane ugovornice i druge Strane ugovornice rešiće se, ukoliko je moguće, prijateljski.

2. Ako se spor ne može rešiti na ovaj način u roku od šest meseci od dana podnošenja pismenog zahteva za rešavanje od strane ulagača, svaka Strana ugovornica daje saglasnost za podnošenje spora na rešavanje, po izboru ulagača, nadležnom sudu Strane ugovornice ili međunarodnom arbitražnom sudu na neki od sledećih načina:

a) Međunarodnom centru za rešavanje investicionih sporova, za rešavanje od strane arbitražnog suda u skladu sa Konvencijom o rešavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvorene za potpisivanje u Vašingtonu 18. marta 1965. godine, ukoliko su obe Strane ugovornice članice te konvencije; ili

b) u skladu sa Dodatnim olakšicama Centra, ukoliko Centar nije dostupan u skladu sa Konvencijom; ili

v) *ad hoc* arbitražnom sudu, osnovanom u skladu sa Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za Trgovinsko pravo (UNCITRAL). Imenovano telo u skladu sa navedenim pravilima biće Generalni sekretarijat ICSID-a; ili

g) arbitražnom sudu u skladu sa arbitražnim pravilima Međunarodne trgovinske komore (ICC).

3. U svrhu ovog člana i člana 25.(2) (b) pomenute Vašingtonske konvencije, bilo koje pravno lice koje je osnovano u skladu sa zakonodavstvom jedne Strane ugovornice i koje je, pre nego što nastane spor, bilo kontrolisano od strane ulagača druge Strane ugovornice, biće tretirano kao pravno lice druge Strane ugovornice.

4. Bilo koji arbitražni sud u skladu sa stavom 2. tačka od b) do g) ovog člana će, na zahtev bilo koje strane u sporu, biti održan u zemlji koja je članica Konvencije Ujedinjenih nacija o izvršavanju i priznavanju stranih arbitražnih presuda, potpisane u Njujorku, 10. juna 1958. godine (Njujorška konvencija).

5. Saglasnost data od strane bilo koje Strane ugovornice iz stava 2. ovog člana o podnošenju spora od strane ulagača na rešavanje međunarodnoj arbitraži predstavljaće pisanu saglasnost i pisani sporazum između strana u sporu o njegovom podnošenju na rešavanje u skladu sa Odeljkom II Vašingtonske konvencije (Nadležnost Centra), a, u slučaju primene Pravila dodatnih olakšica, u skladu sa članom 1. arbitražnih pravila UNCITRAL-a, pravila Arbitraže ICC i člana II Njujorške konvencije.

6. U bilo kojoj fazi u kojoj je uključena u investicioni spor, Strana ugovornica neće isticati u svoju odbranu, kao kontra-argument ili iz bilo kog drugog razloga, da je primila obeštećenje ili naknadu za štetu pretrpljenu na ulaganju u celini ili delimično i isplaćenu po osnovu ugovora o osiguranju ili garanciji.

7. Arbitražna presuda doneta u skladu sa ovim članom biće konačna i obavezujuća za strane u sporu. Svaka Strana ugovornica će bez odlaganja sprovesti odredbe takve presude i obezbediće njeno izvršenje na svojoj teritoriji.

Član 10

Rešavanje sporova između Strana ugovornica

1. Sporovi između Strana ugovornica u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog Sporazuma rešavaće se, ukoliko je to moguće, pregovorima.
2. Ako se spor u skladu sa stavom 1. ovog člana ne može rešiti u roku od šest (6) meseci on će, na zahtev bilo koje Strane ugovornice, biti podnet na rešavanje međunarodnom arbitražnom sudu.
3. Taj arbitražni sud će biti konstituisan na ad hoc osnovi, na sledeći način: svaka Strana ugovornica će imenovati po jednog člana suda, a ova dva člana će odabrati trećeg člana državljanina treće zemlje, koji će, uz saglasnost obe Strane ugovornice, biti imenovan za predsednika arbitražnog suda. Ovi članovi arbitražnog suda biće imenovani u roku od dva (2) meseca od dana kada je jedna Strana ugovornica obavestila drugu o svojoj nameri da podnese spor na rešavanje arbitražnom sudu, a predsednik će biti imenovan u roku od dva (2) meseca od imenovanja dvojice arbitara.
4. Ako se u rokovima utvrđenim u stavu 3. ovog člana ne konstituiše arbitražni sud, svaka Strana ugovornica može, u odsustvu nekog drugog sporazuma, zatražiti od Predsednika Međunarodnog suda pravde da obavi potrebna imenovanja. Ako je Predsednik Međunarodnog suda pravde državljanin bilo jedne ili druge Strane ugovornice, ili ako je na drugi način sprečen da obavi ovu funkciju, zatražiće se od potpredsednika Međunarodnog suda pravde da obavi potrebna imenovanja. Ako je potpredsednik Međunarodnog suda pravde državljanin bilo jedne ili druge Strane ugovornice, ili ako je i on sprečen da obavi ovu funkciju, svaka Strana ugovornica može zatražiti da sledeći po starešinstvu član Međunarodnog suda pravde, koji nije državljanin bilo jedne ili druge Strane ugovornice, obavi potrebna imenovanja.
5. Arbitražni sud će utvrditi sopstvenu proceduru rada.
6. Arbitražni sud će odlučivati na osnovu odredaba ovog sporazuma, kao i prihvaćenih pravila međunarodnog prava. Odluku će doneti većinom glasova; odluka će biti konačna i obavezujuća.
7. Svaka Strana ugovornica će snositi troškove učešća svog arbitra i svojih predstavnika u arbitražnom postupku. Troškove Predsednika i preostale troškove podjednako će snositi obe Strane ugovornice. Arbitražni sud može, ipak, svojom odlukom utvrditi drugačiju raspodelu troškova.

Član 11

Konsultacije

Svaka Strana ugovornica može predložiti drugoj održavanje konsultacija po bilo kom pitanju koje se tiče primene ovog sporazuma. Ove konsultacije održaće se na predlog jedne Strane ugovornice u vreme i na mestu koje bude usaglašeno diplomatskim putem.

Član 12

Primena sporazuma

Odredbe ovog sporazuma se odnose na sva ulaganja koja izvrše ulagači jedne Strane ugovornice na teritoriji druge Strane ugovornice pre kao i posle stupanja na snagu ovog sporazuma. One se, ipak, neće primenjivati na sporove koji su nastali pre njegovog stupanja na snagu.

Član 13

Izmene i dopune

U vreme stupanja na snagu ovog Sporazuma, ili bilo kada kasnije, odredbe ovog sporazuma mogu biti izmenjene i dopunjene na način kako to bude usaglašeno između Strana ugovornica. Ove izmene i dopune će stupiti na snagu kada Strane ugovornice obaveste jedna drugu da su ustavni zahtevi neophodni za njihovo stupanje na snagu, ispunjeni.

Član 14

Teritorijalno proširenje

Ovaj sporazum se neće odnositi na Farska ostrva i Grenland.

Odredbe ovog sporazuma mogu biti proširene na Farska ostrva i Grenland ukoliko to bude usaglašeno između Strana ugovornica razmenom nota.

Član 15

Stupanje na snagu

Strane ugovornice će obavestiti jedna drugu kada budu ispunjene ustavne procedure predviđene za stupanje na snagu Sporazuma. Sporazum će stupiti na snagu tridesetog dana od prijema poslednjeg od dva obaveštenja.

Član 16

Trajanje i prestanak važenja Sporazuma

1. Ovaj sporazum se zaključuje na period od deset godina. On će automatski nastaviti da važi sve dok jedna Strana ugovornica pismeno ne obavesti drugu Stranu ugovornicu o svojoj nameri da raskine Sporazum. Obaveštenje o raskidu će postati primenljivo godinu dana posle dana obaveštenja.

2. Kada se radi o ulaganjima realizovanim pre isteka roka važenja ovog sporazuma odredbe njegovih čl. od 1. do 12. i dalje će važiti u periodu od narednih deset godina od tog datuma.

U POTVRDU ČEGA su dole potpisana lica, valjano ovlašćena od svojih vlada, potpisala ovaj sporazum.

Sačinjeno u Kopenhagenu dana 15. maja 2009. godine u dva originala, svaki na srpskom, danskom i engleskom jeziku pri čemu su svi tekstovi podjednako autentični.

U slučaju razlika u tumačenju, tekst na engleskom jeziku će imati prednost.

ZA REPUBLIKU SRBIJU

Vuk Jeremić, s.r.

ZA KRALJEVINU DANSKU

Per Stig Miler, s.r.

ČLAN 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori".